

Kommunerne tænker ud af boksen for at etablere virkningsfulde indsatser for børn og unge med problemskabende adfærd

Det specialiserede børne- og ungeområde i hovedstadsregionen er i dag præget af, at kommunerne har et langt større fokus end tidligere på skræddersyede løsninger af høj kvalitet, som giver størst værdi for pengene.

Af chefkonsulent Marie Olund og specialkonsulent Søren Kvistgaard, Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde i hovedstadsregionen.

Igennem de sidste 5-6 år har det specialiserede børne- og ungeområde gennemgået en stor udvikling. Anbringelsesreformen, Kommunalreformen og Barnets Reform har blandt andet præget denne udvikling. Men også øget forskning på området samt nye måder at anskue velfærdssamfundets rettigheder og pligter på har bidraget til en række bevægelser i den kommunale praksis på området. Desuden har kravet om nulvækst på de kommunale budgetter medvirket til, at den kommunale praksis i dag er præget af en langt større fokus på kvalitet, effekt og økonomisk bevidsthed.

En kortlægning igangsat af KKR Hovedstaden viser, at kommunerne i hovedstadsregionen i højere grad end tidligere forholder sig aktivt og systematisk til om et indsatsforløb virker - hvordan et forløb kan skræddersyes til det konkrete barns livssituation, og hvordan der opnås størst værdi for pengene. Nogle af de skræddersyede løsninger er forsknings- og evidensbaserede og hentes fra udlandet, mens andre udvikles og udbredes i samarbejde mellem kommuner, Socialstyrelsen, SFI, AKF m.fl. Endelig er nogle løsninger helt individuelle og skabes ud fra de konkrete forhold i den enkelte kommune, mens andre igen opstår i tværkommunale samarbejder.

Kommunerne i hovedstadsregionen tænker i højere grad end tidligere ud af boksen. Der er mange gode erfaringer med innovative og skræddersyede løsninger, der er langt mere virkningsfulde end de mere traditionelle tiltag. Ofte kan løsninger i barnets eget hjem skabe netop de trygge rammer, der bedst kan motivere barnet og dennes familie. Kommunerne vurderer, at de fremadrettet i endnu højere grad skal turde sætse på skræddersyede indsatser i hjemmet og ikke per automatik ty til traditionelle løsninger.

Men her er det også vigtigt at huske på, at innovative og skræddersyede løsninger kræver hyppigere opfølgninger og løbende vurderinger, og efter behov, ændringer af indsatsen. Og det kræver nytænkning i brugen af sagsbehandlingsressourcerne og opkvalificering af sagsbehandlere.

Kommunerne har i dag langt større fokus på forebyggelse og tidlig indsats overfor børn

EKSEMPEL:
Skræddersyet og virkningsfuldt indsatsforløb iværksat af kommune i hovedstadsregionen

Situation	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Familie bestående af mor, far og fire børn på mellem 0 og 3 år. ▶ Den ene af forældrene har periodevis alkoholmisbrug. ▶ Forældrene har begrænset omsorgsevne overfor børnene. ▶ Stor bekymring for børnene – især det ene barn, der er gået tilbage i sin udvikling, og er svært at nå ind til.
Socialfaglige overvejelser	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ophold på familieinstitution vil være en kunstig situation for familien, hvor de under svære og utrygge vilkår skal fungere som familie. ▶ Succeskriterium: Etablere struktur i familien, og godt samvær mellem børn og forældrene.
Skræddersyet løsning	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Intensiv praktisk pædagogisk støtte i eget hjem morgen, middag og aften og i weekender i 6 måneder ▶ Efter 6 måneder nedsættes den praktisk pædagogiske støtte i eget hjem, og fortsættes yderligere 6 måneder. ▶ Herefter modtager familien alene støtte i handlekommunens familiehus to gange månedligt. ▶ Der afholdes hyppige netværksmøder ▶ Der afholdes månedlige opfølgingsmøder med forældrene. ▶ Forældrene modtager samtaler. ▶ Den ene af forældrene modtager misbrugsbehandling.
Effekt	<ul style="list-style-type: none"> ▶ På nuværende tidspunkt er alle fire børn i god trivsel. ▶ Forældrene er motiveret, og beder selv om sparring og opfølgning. ▶ Der er længere og længere imellem perioder med misbrug.

og unge med problemskabende adfærd. Og kun i få særlige tilfælde er der stadig behov for i en afgrænset periode af barnets liv at etablere særforanstaltninger eller enkeltmandsprojekter. Samspillet mellem de mange psykiske og sociale problemstillinger kan gøre, at et barn i perioder ikke kan rummes i almindelige pædagogiske tiltag. Men i dag er det absolut sidste løsning, som kommunerne træder. Også i disse særlige tilfælde tænker kommunerne i *fagligt* forsvarlige løsninger, hvor livskvalitet og udvikling hos barnet også er i fokus.

Formand for KKR Hovedstaden og borgmester i Albertslund Kommune Steen Christiansen udtaler: *"Det specialiserede børne- og ungeområde har gennemgået en markant udvikling i hovedstadsregionen. Vores undersøgelse viser, at kommunerne er blevet bedre til at forfølge en strategi i vores tilrettelæggelse af indsaterne for børn og unge med problemskabende adfærd. Vores kortlægning af området peger også fremad, og på nogle områder, som vi skal have fokus på i vores tilrettelæggelse af indsatserne fremover."*

KKR Hovedstadens kortlægning fremhæver nogle konkrete områder, hvor der fortsat er forbedringspotentialer. Blandt andet er det svært at få overblik over, hvilke eksisterende tilbud, der kan tilbyde skræddersyede løsninger. Men heller ikke sammenhængen mellem specialundervisningstilbud og sociale ydelser er altid tilstrækkelig.

KKR Hovedstadens formand Steen Christiansen uddyber: *"Kortlægningen peger på en række behov og fokusområder, som vi allerede har bragt ind i videre udviklingsforløb. Vi har for eksempel haft dialog med Socialstyrelsen om, hvordan Tilbudsportalen kan bidrage til større overblik og gennemsigtighed om, hvad tilbuddene udbyder. Derudover har hovedstadsregionen rigtig gode erfaringer med tværkommunalt samarbejde omkring etablering af fælles sprog samt faglige- og styringsmæssige elementer vedrørende specialundervisning til børn og unge i regi af den Koordinerende Funktion for Specialundervisning (KFS). De gode erfaringer herfra bringes i spil for blandt andet at sikre en bedre sammenhæng mellem sociale ydelser og specialundervisningstilbud i hovedstadsregionen."*

September 2012.

Læs hele KKR Hovedstadens Kortlægning af børn og unge med problemskabende adfærd på www.rammeaftale-h.dk